REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF HEALTH

Štefanova 5, SI–1000 Ljubljana
T: +386 (0)1 400 60 01, F: +386 (0)1 478 60 58
www.mz.gov.si, gp.mz@gov.si

Dne : 1.12.2009

Cepljenje proti pandemski gripi

Gripa, ki jo povzroča virus H1N1, je zelo nalezljiva bolezen, saj ljudje proti virusu nismo odporni. Gripa, kot vse druge vročinske bolezni, huje prizadene ljudi z oslabljeno imunostjo in kronične bolnike. Posebnost okužbe z virusom H1N1 je, da poteka tudi pri nekaterih mlajših, zdravih ljudeh precej nepredvidljivo, saj tudi prej zdravi ljudje resno zbolijo.

Cepljenje je najučinkovitejši ukrep za zaščito pred virusom H1N1. V prihodnjih tednih pričakujemo naraščanje števila obolelih. Po ocenah strokovnjakov bi brez ustreznih preventivnih ukrepov, v prvi vrsti cepljenja, lahko zbolela tudi več kot tretjina vseh prebivalcev Slovenije. To bi imelo zelo pomemben vpliv na vsakodnevno življenje in na gospodarstvo, znatno pa bi se povečalo tudi število ljudi, ki bi jih prizadela hujša oblika bolezni. V nekaterih primerih, k sreči sorazmerno redkih, hujša oblika bolezni ali njen zaplet, pomeni tudi smrt.

Vse odločitve Vlade Republike Slovenije in Ministrstva za zdravje o ukrepih v zvezi s pandemsko gripo temeljijo na strokovnih priporočilih mednarodnih organizacij, kot so Svetovna zdravstvena organizacija, Evropski center za nalezljive bolezni (ECDC), Evropska agencija za zdravila (EMEA) ter na priporočilih domačih strokovnjakov.

Strokovna ocena, temelječa na podatkih o kliničnih preizkusih cepiva, sestavinah cepiva, teoretičnih spoznanjih in dosedanjih izkušnjah s cepljenjem, ki so javno dostopne je, da je pandemsko cepivo, ki ga uporabljamo v Sloveniji, kakovostno, učinkovito in varno. Enako cepivo kot v Sloveniji uporabljajo tudi številne države po Evropi. Med njimi Švedska, kjer so s tem cepivom cepili že več kot 2 milijona ljudi in ne poročajo o nobenih posebnostih oziroma nepričakovanih posledicah cepljenja.

Po dosedanjih izkušnjah in pričakovanjih je večina neželenih učinkov, pridruženih cepljenju, o katerih poročajo cepljeni, blaga in podobna kot po cepljenju proti običajni sezonski gripi. Najpogostejši neželeni učinki so lokalne reakcije na mestu cepljenja (zatrdlina, oteklina, bolečina, rdečina), glavobol, bolečine po mišicah in sklepih, zvišana telesna temperatura ter utrujenost. Večina neželenih učinkov je blagih in prehodnih ter minejo v nekaj dneh.

Resni neželeni učinki po cepivih proti gripi so zelo redki. Izjemno redko se po cepljenju pojavijo alergične reakcije, ki lahko privedejo do šoka (anafilaktični šok). Zdravniki vedo, kako ravnati v takem primeru, tako da cepljeni po ustreznem zdravljenju nimajo posledic.

Sestavine cepiva so poznane, preizkušene in varne. Uporabljajo se tudi v nekaterih drugih cepivih in doslej niso poročali o slabih izkušnjah z njimi.

Cepljenje je še posebej priporočljivo ljudem, ki imajo večje tveganje za težji potek bolezni. Mednje spadajo kronični bolniki z naslednjimi boleznimi ali stanji:

- kronična bolezen dihal (vključno z astmo, kronično obstruktivno pljučno boleznijo);
- kronična srčno-žilno bolezen (izjema je povišan krvni pritisk brez okvare notranjih organov, ki ne pomeni povečanega tveganja za zaplete gripe);
- kronično ledvično bolezen (predvsem odpoved ledvic);
- kronično jetrno okvaro;
- sladkorno bolezen, ki se zdravi z zdravili za diabetes;
- oslabljen imunski sistem zaradi bolezni ali zdravljenja z zdravili, ki slabijo imunost (npr. kemoterapevtiki, kortikosteroidi, biološka zdravila);
- nevrološka bolezen, zaradi katere je prizadeto delovanje pljuč (predvsem slabo izkašljujejo),

Cepljenje se priporoča nosečnicam, otrokom nad šestim mesecem starosti in starejšim od 65 let. Vsekakor pa tudi vsemu ostalemu prebivalstvu.

V našem skupnem interesu je, da se čim prej cepi čim več ljudi, saj bomo le tako lahko zamejili širjenje bolezni, ki je izjemno nalezljiva in za katero se pričakuje, da bo pozimi zelo pogosta in bi utegnila ohromiti običajno življenje na vseh področjih - na področju državne in javne uprave, v gospodarstvu in na številnih drugih družbenih področjih.